ТОРГОВЕЛЬНО - ПРОМИСЛОВИЙ ПРОВІДНИК
TRADE & COMMERCIAL GUIDE
Рік II. Число 5. Березень 1935. Winnipeg, Man., March 1935. Vol. II. No. 5.

СИЛА НАРОДА

Є ще багато таких родин, в котрих родичі, брати і сестри, а навіть і дальша рідня дуже се бе шанують, одні другим щиро в потребі помагають, одні других боронять; не то що сварки в них нема, але й згірдного слова одні другим не скажуть. Розуміється, що в таких родинах царить добробут, згода, спокій і вдоволення. Про них говоримо, що любляться. Так понята любов була давнійше дуже загальна між українськими родинами і тому нарід наш дуже розумно завважив, що "любов і згода будує — незгода руйнує" і що "де згода в родині — там мир і тишина". А що з родин складається народність, держава, то й вірно співає, що "щасливі там люде, блаженна сторона".

Однак слово "любов" люде трохи звихнули і багато про неї тарабанять як про щось абстрактного, ніби уявленого, безпредметового. Тимчасом слово це не значить нічого иншого, лиш взаїмну пошану, щедру взаїмо-поміч, щире бажання для когось успіху, правдиву радість з чийогось доброго поводження, а смуток і жаль з його невдач; — це любов.

Любов є природний дар, даний не лише чоловікови, але, як інстинкт, і всім иншим земним сотворінням. Всеж таки до такого гарного, взнеслого душевного успособлення взглядом другого треба людину приучувати від дитинства. Треба її приучувати і то на розумний лад, бо як піде між люде, то це правдиве поняття любови дуже легко змінять у неї на бляґу, на якусь абстрактну, безпредметову тарабанщину.

Скажуть: "люби ближнього як себе самого". Зовсім правдиво. "Ближній" — це то само, що "близший". Для кождого "близший" є батько, мати, брати, сестри, жінці чоловік і діти, чоловікови жінка і діти, відтак инші дальші члени родини. Тих "ближних" або "близших" любимо і то не якимсь абстрактним уявленим, нічого не значучим словом. Ні; любимо їх, — се значить віддаємо їм пошану, їм помагаємо, охороняємо їх життя і здоровля, працюємо, щоб їм добре поводилося і т. д. Любимо їх, бо їх знаємо, бо відчуваємо, що вони нам тим самим платять. По родині "ближні" чи "близші" — всі ті родини до купи взяті, котрі творять одну народність. Народність то також родина в ширшім значінню слова: родина, що говорить, молиться і співає одною тою самою мовою, що має спільні традиції, історію, спільну культуру.

Але комусь, колись треба було підтягнути під слово "ближній" себто "близший" всяке двоножне сотворіння, всі породи і всі раси людей. І достосували: "люби того ближнього як себе самого!" Розуміється, що з тої любови нічого і так не виходить, а повсякчасні масові воєнні мордерства як найліпшим того доказом. Бо щоби когось любити правдивою любовю, як передше сказано, то треба його передусім знати. Любов мусить мати предмет, який може дарити своїми учинками. Якжеж може любов пр. Українця обходити своїми ділами китайця, маляйця, неґра, жида і прочих двоножних? І коли ще нині хто тарабанить, що любить всіх людей на світі, то бреше. Це неможливе і неприродне.

Але ще більше неприродним коли скажуть любити "ворогів своїх". Такого абстрактного, уявленого слова, як "любов ворогів" не приноровив в життю практично крім Українців ні оден чоловік, ні оден народ і ніколи не приноровить. Чиж можна любити чоловіка, чи якусь клясу людей або й цілий якийсь нарід, що ріжними штучками жиє соками моєї чи мого народа тяжкої праці, що мене обдирає, нівечить, що приводить мене і мій нарід до нужди, до руїни, до жебрачої торби; чи можна його любити? Значить шанувати його, помагати, тішитися його успіхами? Дехто каже, що любить, бо він "ближній, значить "близший"! Для таких "близших" мають розумні люде ненависть і погорду, а коли почуються в силі — ґранати і кріс.

Але нас Українців віками вчили любити наших ворогів. І ми в несвідомости своїй, в невіжестві дійсно їх любили тай до нині ще любимо особливо ворогів економічних. Послідний цент пхаємо в їхні бекеші, щоби їм легко було жити; не встигнуть отворити штору — лавою премо, щоби помочи "близшим", тим "близшим", що на них присхло ціле море поту і сліз українського народа.

А ті ближні лисом підбиті. Вони знають, що може прийти час, коли Українець зрозуміє, що по божому і природному закону "близший" то ніхто инший лише по домашній його рідни, всі другі українські родини, себто його брати і сестри по народности. І щоби той Українець не почав правдиво любити колись свій нарід, своїх по народности братів і сестер, — себто їх підпирати, їм помагати, тішитися їх успіхами і за їх долю та добробут дійсно "покласти душу і тіло" — вони демони працювали і працюють, щоб тих братів розєднати, розбити, розсварити, втрутити в такий хаос, щоб оден другого не розумів, щоб оден другого в лижці води втопив. І довели до того, що два брати Українці, два правдиво "близші", оба чорнороби, що оба терплять ті самі кривди, що обох рівно обдирають демони — довели до того, що оба ненавидяться, ворогують, бо оба з инших партій, бо оден не таких самих поглядів як другий.

А тимчасом на наших очах творяться великі діла. Могучим розмахом крил несеться понад нашими головами поступ народу, того народу, що їх члени правдиво себе люблять, що дійсно виконують заповідь любови "близшого". Ця любов свого "ближного" дає їм ту силу, що в скрутних годинах не дадуться нікому під ноги, силу, що дає їм повагу і значіння в сімї народів і запоруку ясної та щасливої будучности.

Де наша сила, наша українська? Яка наша повага і честь між людьми? Що ми творимо? Творимо хаос і руїну; плекаємо дивогляд, якому не найти пари. Бо замісць любити "близшого", себто свого брата по народности і сестру, їх шанувати, їм помагати, для спільного свого добробуту працювати, за себе і за них станути проти політичного і економічного ворога — то ми **того ворога** взяли за "близшого", його силу на своїх шиях зносимо, йому добровільно носимо свою кервавицю.

Як світ світом, так до всього на тому світі було і буде треба сили. Бідує наш народ, бо сили нема. Збудувалиб щось коштовнійшого — нема сили. Стрястиб з рук вікової кайдани — нема сили. Сорок пять міліоновий нарід і сили не має! Не має сили, бо не має любови. Не має тої правдивої любови свого "ближнього", свого українського брата і сестри. Стратив силу, бо на підшепти демонів не хоче знати того брата і його ненавидить; стратив силу, бо "для лакімства нещасного" лиже руки своїх катів; стратив силу, бо замісць своєю працею будувати свою рідну, українську торговлю і промисл і через це збогачувати свій народний скарб, будує скарб і добробут всесвітним демонам.

А сили буде нам треба і то незадовго. Варта подумати над тим, брати!

«»

НАШІ ПРЕДКИ

Давно минули ті часи, коли пишалась і цвила наша суспільність. Але багато дечого розгубилося на тім довгім шляху не лише з діл, з праці наших славних предків; саму назву нашу "Україна" загубили несовісні передові люде.

І минали віки, а з ними забувалася затиралася память про колишню славу українського народа, про його розумний поділ праці, про славу і багатцтво його купецьких центрів. Наш Новгород, Псков, Київ, Галич, Львів, Перемишль і другі городи не були жудівськими брудними норами, як нині. Там предки наші, славні купці і вирібники во время оно вели розумну і праведну народню господарку. І князів пильнували і бояр, щоб не жили за гойно, і добробуту народнього пильнували, щоб кожному добре велося і з чужини привозили до рідної землі великі маєтки, котрими збогачувалася Україна, молоком і медом плила....

Тай порядки були славні у тих наших предків. Кожна громада як одна душа стояла дружно, а з громадою і фаховці і купці в праці і в уживанню, в радощах і горю. І судила себе сама громада і порядкувала усім. Громадське поле, громадські ліси і друге добро не знало сторожа. Не було бідних, щоб хотіли розграбувати; земля і праця достарчали доволі пожитку для всіх. Громадські комори і стодоли стояли всегда отвором для потребуючих. Тоді не було у нас ще пана, ні хлопа. Ті славні порядки ще до нині стоять в уяві синів і внуків, що хотілиби відновити свою державу такою, як вона була в часах тих славних наших предків "без хлопа і пана".

"Хто не робить, най не їсть" — казали наші предки і того закону строго придержувалися. Кожний працював у свойому фаху чи покликанню і цею пильною, розумною працею збога-

чували себе і свою країну. Не розбоями набували добро, як другі. Творчістю, розумними порядками і працею. А ліниві, заздрісні сусіди дивилися на ту славу, на то добро, на той трудолюбивий нарід і задумали поневолити, підбити його, щоб він замість на себе та на них робив. Нераз і не два пробували помірятись лукаві люде з нашими вольними предками та не вдавалося. Воля і любов України та розумні порядки давали їм непереможну силу. Ті порядки були для них святі. Не тому, що старі були, упорядковані розумом вольним мудрих людей, а тому, що порядки ті були дуже свобідні, що в добрім ділі не вязали нікого, що були дуже справедливі. Святі були ті порядки, бо зроджені правдою і любовю, котрою наділив їх Творець всесвіта.

Але та слава наших предків, то добро і ті святі порядки не дійшли нас, нині жиючих Українців. Лишились з них лиш бліді спомини між простим людом та по державних архівах.

За сильна була навала хитрих ворогів і.... подалися. Перші, котрі почали підточувати тих наших предків були хроби, що їх випущено з "єгипетської неволі". За приміром і намовою тих хробів почали точити здорове українське тіло і свої хроби, котрим святі і справедливі порядки не дозволяли розкошувати, байдикувати і жити трудом працюючого люду. На веселій і вольній земли почали ширитись насильства, незаконні оподаткування, грабунки і вбивства. Правдиві заступники народа, українські купці і вирібники почали тратити силу. Богато з них клали життя в обороні народа — та не помогло. Язва, яку випущено з єгипетської неволі розправлялась немилосердно з вольними і справедливими купцями і народом. Всюди, де лиш зайшла валила давні вольні і святі порядки предків а вводила свої, невольничі, обраховані на грабунок праці усего народа. Заки вдарила по наших предках, знищила наших сусідів поляків. Так вона, та єгипетська язва, була розсілася, що вже в десятім столітю не лише захопила в пазурі весь польський купецький апарат , урядничі становища, але навіть на польських державних грошах писала у своїй мові:

"Абрагамс духис, Абрагамс пех; і: Радуйся Аврааме, Ізааку і Якове".

Довго боронили наші предки своїх рідних святих порядків перед навалою тої єгипетської навали і хто знає чи булаб вона годна розірвати той могутній ланцюх (сивол українських купців і громад), яким були сковані в одно укр. громади зі своїми вольними порядками. Треба було не мало золота і дарунків сипнути Джинґіс ханови, щоби післав свою орду на спалення і спустошення українських земель. Каже славний наш купець чотирнайцятого століття і тодішний европейський фінансіст Максим Харук: "такий сильний був наш символ "Ланцюх", що треба було всіх татар і монґолів зігнати на українські землі, щоб, запаливши всі села і ліси українські, той ланцюх розтопити".

Страшне спустошення українських земель, а з ними і народнього добробуту, ордою під проводом Батія в XIII. столітю причинилося до знищення української торговлі, вольних і справедливих порядків, усьої могутности народа. А та могутність була не абияка, коли треба було єгипетській язві заалярмувати пів світа, щоб її знищити.

По сім татарськім лихолітю велася еще около двіста літ завзята боротьба за добробут українського народа. Народ під проводом своїх купців і промисловців завзято обороняв еще свою економічну ділянку, свою торговлю і промисл а з тим свою свободу і вольні предківські порядки. Але демони не перебирали в средствах. Їх сила не була так як в наших предків, в творчости, в праці, в справедливости. Їх сила полягала не безвзглядним терорі, якого вони і по нинішний день уживають. Можна собі уявити якими дикими способами воювали демони, коли не весілю згаданого нашого фінансіста Максима Харука, на яке зїхалися українські купці, котрі були за границею, вирізано 117 родин одної ночі!

Нарешті знемігся український велитень. Не стало сил до дальшої боротьби, бо вороги вжили випробуваної вже добре тактики: **діли і пануй.** Поділили народ, вчинили братови мнимим ворогом другого брата. А коли ті почали жертися, аж тоді вдалося демонам до щенту поневолити український народ економічно і політично, вдалося їм знищити славні предківські українські порядки, вложити на богатий колись і вольний народ панщизняне невільниче ярмо.

І звичайно: вихований єгипетською язвою через століття на невільника, український народ, нащадок славних незабутих предків, до нині розсварений ходить в ярмі, а зайди поганяють.

Читайте, брати, історію про своїх славних предків, то побачите:

"Хто, ви, чиї сини, яких батьків,
Ким й защо закуті!"

———«»———

Схаменіться,
Будьте люде,
Бо лихом вам буде.

Т. Шевченко.

TRADE & COMMERCIAL GUIDE
Edited by the Committee
Printed by People's Press
Address
Wydawnyctwo T. P. Prowidnyka
407 McIntyre Block, Winnipeg, Man.
Subscription $1.50 per annum; Single Copy 15c

ТОРГОВЕЛЬНО - ПРОМИСЛОВИЙ ПРОВІДНИК
Редагує Колеґія.
Друкує: Народна Друкарня.
Адреса Видавництва:
Wydawnyctwo T. P. Prowidnyka
407 McIntyre Block, Winnipeg, Man.
Річна передплата $1.50; поодиноке число 15 цт.

ПОДІЛ ПРАЦІ

Звісно, що оден чоловік і не годен і не вміє всього зробити. Тому то з ходом часу, щоб працю вчинити лекшою, людство поділило її так, що тепер кожна господарська ділянка заступле на вишколеними людьми, кожну роботу роблять віддільні суспільні кляси.

Колись в давних часах і в нас Українців був розумний і дуже справедливий поділ праці, але найгірший і найбільш несправедливий се той, який завівся між нами нині. Як кожному ві домо, богато галузей народного господарства ми Українці зовсім не розуміємо; в декотрих галузях працює і дехто з Українців, але є богато робіт, про які ми не маємо поняття, хиба що перечитаємо в книжках, і там не було наших ніколи і нема.

Тисячі наших братів і сестер ходять без жадної роботи і тиняються о голоді і холоді, шукаючи бодай якогонебудь заняття.

Инші "щасливійші" роблять найчорнійшу роботу, за найнизшу платню.

Тисячі наших дівчат роблять у китайців і в жидів найбруднійшу роботу, щей часто стають жертвою своїх хлібодавців.

Такий стан не сміє дальше у нас істнувати. Се розуміє всякий чоловік, як лише застановить ся над нашим траґічним становищем. До такого несправедливого поділу праці, який загніздився між канадійськими Українцями, не можна бути байдужним. Нам треба вирозуміти мудрійший поділ праці і всіми силами старатися заняти ті господарські галузи, до яких ми здібні, а які ми потратили.

В давнійших часах ми, ще там у вітчині, мали у своїх руках все, що народови потрібно було до життя і до розвитку. Рільник орав, сіяв і збирав, ткач ткав полотна, другі шили кожухи, шевці робили обувя, ковалі плуги. Всьо то виконували самі Українці; тоді у нас був поділ праці, тоді ми були самовистарчальні, а будучи самовистарчальні були ми сильні і від нікого независимі.

Та подумати лише, кілько то річий ми Українці нині уживаємо, що то їх виробляють для нас другі люде? Чи це не сором для такого спосібного і здорового народу, яким є нарід український? Хиба ми каліки і не годні виробити для себе самі тих річей, яких часто уживаємо і які нам потрібні Чи ми вічно мусимо тарабанити тут в Канаді лише про політику і то всі? Чи не вистарчилаб у нас невелика ґрупа вишколених політично специялістів, котрі інформувалиб нашу публику з тої суспільної ділянки? Хиба ті наші співгорожане, що держать в руках виробництво Домінії, бизнеси, уряди, поребують нашої поради в управі державою? Хиба наші брати у Вітчині будуть числитися з нашими заморськими політичними ґрупками, коли будуть вирішувати форму своєї держави? Як сказано і на політичній ділянці треба у нас людей — провідників, але політично вишколених, зрівноважених, тай не аж так багато, як маємо нині.

В нас мусить бути поділена праця. Одні мусять спеціялізуватися в однім, другі в другім, ще инші в третім; тоді буде у нас порядок, буде гармонія; оден другому не буде лізти в дорогу, кожний буде виконувати свою працю вміло і чесно, бо він спеціяліст, бо він ту працю любить, бо він для неї посвятився. Колиб у нас був поділ праці, колиб одні (компетентні люде) займалися політикою, другі торговлею, треті рільництвом, ще инші вели фабрики, банки, офіси,—між нами Українцями не булоб нині безробітних, ми притулилиб по своїх установах тисячі спосібних наших людей, між нашим загалом булиб маєтки, булаб сила і пошанівок у людей.

До сего поділу праці ми мусимо дійти. Сама екзистенція народу до цего нас примусить і чим скорше наші провідні люде се зрозуміють, тим буде лучше для всіх. Нашим про те спільним обовязком до кількох років обсадити своїми людьми всі галузи господарства. А є тих галузей немало, де можуть бути і повинні бути Українці. Кілько є Українців в Канаді інжинирами льокомотив, кондукторів на потягах, трам-

ваях? Кілько є міських урядників (не радних!), провінціональних урядників, домініяльних? В Канаді нараховують урядництва поверх мілійон осіб. А ми-ж трета нація Домінії щодо числа!

А кілько Українців в приватних установах: в банках, асекурації, тростах, в більшім купецтві, посередництві? Багато з тих галузей народного господарства не чужі а наші спільні з другими нашими співгорожанами і ми до них маємо таке саме право, як другі; треба лише мати своїх людей готових до певних робіт, вповні вишколених. Це вишколення фаховців на ріжні ділянки і є саме обовязком нашої суспільности.

Попри це мусимо створити свої варстати праці для всякого рода вирібництва. Ми мусимо самі виробляти річи, яких уживаємо, без яких не можемо обійтися. Миж не каліки, ми сини і доньки славних предків, котрі не потребували чужої помочі, а самі для себе старали і всьо мали своє рідне. Коли ми можемо робити в чужих ріжний потрібний виріб, то чому не моглиб робити самі для себе? Коли можемо продукувати хліб і всякого рода поживу, що для людського життя найголовнійше, то чому не моглиб зробити мила, кожуха, одягу? Чому послугуватись чужим розумом, як у нас свій, та щей здоровий?

Ми мусимо мати свої варстати праці, як що не хочемо дальше вистоювати попід двері чужих заведень, якщо не хочемо дальше вкладати свої шиї в чуже економічне ярмо.

Берімся отже до розумного і справедливого поділу праці і заповняймо Українцями ті галузи народного господарства, які ми потратили.

———«»———

Обовязок Українських Торговців

Ніхто не заперечить, що майже всі наші українські торговці і вирібники в Канаді являють собою досить інтеліґентний і національно-свідомий елемент. Так воно повинно і так мусить бути, бо того вимагає їхнє заняття і їхній успіх.

Цю свідомість, інтеліґенцію і досвід наших торговців суспільність як слід оцінює і не дивно, що в багатьох случаях звертається до них за порадою, за помочею, за всякого рода інформаціями. Чи хто заслаб, чи лучився йому який клопіт, чи потрібний адвокат, дентист, інжинір, учитель — словом зі всякими справами — звертається наш пересічний громадянин до свого шторника або ремісника. І майже завсігди його порада чи інформація є одинока, якої потребуючий послухає. Бо це йому сказав його шторник, і від того нема відклику! Це відноситься в більшій мірі до наших торговців по малих місточках і кольоніях, хоч і у великих центрах порадитися в клопоті "свого" шторника належить до дуже загального звичаю.

Ясним отже буде для кожного, що ніхто так не може помочи своїм професіоналістам як наші торговці і що на наших свідомих і патріотичних торговцях та вирібниках лежить не малий обовязок поручати власне своїм клієнтам **все і всюда лише своїх українських людей і своїх професіоналістів**. Треба кому порадити доброго адвоката до переведення справи — порадити **адвоката - Українця.** Є вже наші українські адвокати по більших і менших містах цілої Домінії. На це їх український нарід і видав, щоб розуміючи мову і душу народа служили свому народови лучше чим адвокати — чужинці. Треба кому порадити доброго лікаря — є лікарі Українці, лікарі з гарними рекордами і доброю практикою. Радиться хто, якого взятиб йому дентиста — є дентисти Українці, котрі коли не ліпше то так само добре роблять свою орботу, як дентисти других народностей. Радяться люде, якогоб учителя взяти до школи — порадити і припильнувати, щоб взяти доброго учителя-Українця. І так у всіх справах.

На жаль, покищо, у нас діється богато якраз противного. Є много наших торговців, що питаючим поради не то, що не поручить свого чоловіка, але ще й відраджує! Є такі, що припилюють нашим зовсім невинним людям такі невдачі, такі прогріхи, що заразять весь округ неохотою вдаватися до своїх професіоналістів. А дехто прямо зі злої волі чи може з заздрости всім і всюди голосить, що наші професіоналісти непотріби, без знання і без значіння. Правда, що таких злобних нема вже багато, але ще дене-де лучаються.

Такої поведінки не можна вже найти в жадного другого народа. Дивімся пр. на жидів. Шторник—жид лише перечув, що наш чоловік має якесь професійне діло — ого! — він вже за

ним дивиться, сам зариває на розмову і розуміється, поручає йому свого професіоналіста. Прихвалить, який то розумний і впливовий той жид - професіоналіст, зновить несотворені, тяжкі і замотані справи, які той буцім то перевів і таке инше. Шторник - жид не має з того жадної особистої користи, але він хоче, щоби той його жидівський професіоналіст, його по народности брат, мав користь; він хоче, щоб уся його національна родина була богата, мала значіння і повагу. І має. А має тому, бо кожний член тієї широкої родини робить розумну, плянову роботу, бо кожний член тієї родини знає ясно ціль свого народа і до неї усіми способами стремить.

Наша національна родина ще більша: перед нами ще висші ціли. З погною чужих народів встає на наших очах свідома тих своїх взнеслих цілей українська нація. А в недалекім майбутнім відіграє вона у світі провідну ролю. І до будови цего майбутнього мусять вже нині ставати всі члени тієї нашої родини; а в першу чергу наші торговці і вирібники, як свідома частина суспільности, мусять пляново стреміти і працювати, щоб усі діти нашої сімї, усі брати одної матери України, росли в силу, в добробут, значіння і повагу. Їхнім отже народним обовязком поручати своїм клієнтам у всякій потребі українських людей і професіоналістів. Наш клич "Свій до Свого" мусить бути добрий не лише для торговців, але й для других братів нашої національної родини, для наших професіоналістів.

Будьте правдивими згідливими братами, а не зведенюками!

"Ви сіль землі; — коли сіль звітріє, чим солитимем?"

——«»——

Зорґанізована Запора

Таки на наших очах розвивається рідний промисл і торговля. Повстають все нові і нові фабрики та ремісничі варстати, то кооперативні то приватні, нові склепи. Поволи приходимо до свідомости, що годі дальше бути народом селян і урядників, що треба, конче треба брати в свої руки все, що приносить дохід, а що досі було немов монополем чужинців, зокрема жидів.

До війни була серед нашого народу нужда. Така, що про неї инші народи не мали навіть поняття. Кожного року переднівок був голодний. Латали кінці ті, що виїздили на роботи чи то в Німеччину чи то за море. Десятки міліонів корон припливало тоді до краю від сезонових чи заморських емігрантів і тим способом нарід ратувався від голодової смерти.

Нині ми немов завязані в мішку. Виїхати нікуди. Заробітків "у когось" нема. Нужда в десятеро страшніща. Одинока дорога шукати зарібку "у себе". І ось цей примус є творцем нашого молодого промислу, ремісництва, торговлі.

Люди не хочуть гинути голодовою смертю і шукають за новими варстатами праці.

Погляд, ще недавно загальний: "Ей, де мені до того" — заникає. Кожний переконується, що не святі горшки ліплять.

Нам промисл, ремісництво і торговля стрічають у свому розвиткові дві тяжкі перешкоди, які загамовують їх скорий розвиток. Перша перешкода — внутрішна, друга — зовнішна.

Про першу перешкоду поговоримо ширше иншим разом. Тут тільки зазначимо: Не патріот, але демаґоґ або ошуканець, є той, що на словах горлає про любов народу і батьківщини, а в практиці нехтує кличем **свій до свого** і легкодушно підриває силу народа, передаючи найменший гріш в чужі руки.

Нині спинимося над другою, зовнішною перешкодою. Ця колода, що на всю ширінь розвалилася на дорозі до створення нашого сильного народнього господарства — це жиди. Досі весь промисл і вся торговля були в їх руках. Вони мали на те все, немов монополь. В їх очах — Бог створив Українців хіба на те, щоби було кому жидам воду носити і щоби жиди мали з кого жити. Так думав жид - промисловець, жид-склепар, жид-лікар, жид-адвокат. Тому не диво, що в їх очах — розбудова українського промислу і торговлі — це "бунт", це виповідження довговікової служби жидам і загроза їхньої екзистенції.

Жиди поставилися до розвитку українського промислу і торговлі крайно ворожо. І двома шляхами пішла боротьба проти українського господарського відродження.

Здавалось би, що це тільки звичайний собі припадок, що у проводі комун. партії на зах. українських землях станули майже самі жи

ди. О, ні! Це не припадок! Це проста жидівська торговельна калькуляція казала жидам проповідувати серед "ґоїв" комунізм і в той спосіб розбивати національну спільноту, вбивати духа патріотизму і творити боєвий фронт проти рідних промисловців і купців. Бо тоді жидівський капітал може й дальше тримати в руках "спролетаризований" нарід.

На тій огидній роботі українські маси вже пізналися. Жиди поволи ліквідують свою комуністичну лавочку, бо для себе вони її не потребують.

Позатим зовсім тихо, без зайвого гамору, без голосної аґітації, ведуть жиди акцію проти молодого українського промислу і торговлі. В тому вони майстри.

Хто не знає того світа, навіть уявити собі не може усіх тих тисячних засобів, що їх уживають жиди, щоби спинити розвиток українського промислу і торговлі.

Ви рідко коли стрінете вироби українського промислу в жидівських склепах. Колиж вже мусять продавати їх, бо того вимагають покупці, вони усе роблять, щоби той товар покупцеви зогидити.

Щоби побити наш промисл, жиди на якийсь час знижують ціни на свої товари, продають нижче , як їх самих коштує. Вони відібють собі втрату тоді, як вже не буде конкуренції.

Жиди переводять бойкотову акцію не поодиноко, але зорґанізовано. Жиди мають до своєї розпорядимости віками нагромаджені капітали і їм завжди прийде з поміччю міжнародний жидівський капітал, як десь позиція загрожена. Тим то боротьба з жидівським монополем така трудна, що часом руки опадають в зневірі.

Наше громадянство мало освідомлене про те, якою запорою у розбудові нашого життя є жидівство. Дехто є того погляду, що жидів можна "укоськати", політично з ними зговоритися, а тоді вони перестануть кидати колоди під нашу економічну розбудову.

Це найбільший обман. Ніякими зговорення ми не спинимо зорґанізованої жидівської акції проти українського господарського відродження. Справа представляється зовсім ясно: Або український нарід усвідомить собі, що кожний гріш, киданий нами у чужі руки — це обкрадання власного народу — і тоді ми розбудуємо наше господарське життя.

Або будемо, як досі, байдужні до тих преважних справ, будемо дальше "ліберальні" — і тоді будемо далі предметом нечуваного господарського визиску.

Над тим, що робити, таки варто застановитися і до того пристосувати своє практичне поступовання.

"Батьківщина".

«»

Творчість Українського Народа

Українці — народ творчий, що посідає великі здібности і свої питомі цінности. Наша народна творчість і здібности звертали завсігди на себе увагу цілого світа.

На жаль український народ мало користав зі своїх талантів. Користали з них передовсім лініві народи, між якими Українцям судилося жити через довгих сім соток літ. Через сім століть пропадали для нас наші творчі сили, багато наших світлих імен причислено до завойовників України, працею соток тисяч наших мистців, найславнійших може, яких коли світ мав, користувалися звичайно наші вороги.

Одним з таких наших мистців був Юрко Скрибляк, славний гуцул-різьбар, творець славного нині на весь світ гуцульського різьбарства. Слава таланту Юрка Скрибляка була тим голоснійша, що йому, простому гуцулови, на всесвітній виставі у Відні, представники европейських держав признали за його різьбарські твори першу нагороду. А треба знати, що на тій всесвітній виставі були різьби найбільших артистів цілого світа, до того деяких з університетським образованням. Комісія, яка оцінювала праці мистців і призначувала нагороди, була зложена з людей ріжних держав, з панів - патріотів, котрі не дуже то милим оком дивилися на простого невченого гуцула в сердачині і постолах.

Юрко Скрибляк родився в горах Карпатах, в селі Яворові, косівського повіту, коло Коломиї. Хлопцем пас на полонині маржину (худобу), а коли підріс помагав батькові в господарстві. Читати ні писати не вмів, бо в Яворові школи не було. Батько Юрка у вільних від господарства хвилях займався боднарством, як впрочім і всі гуцули Косівщини.

Ще хлопцем мав Юрко велику охоту вирізувати з дерева ріжні річи: хрестики, коники, маленьку посудину і т. п. Зразу робив він це для забавки, але з часом ся охота стала у него

такою сильною, що наймилійшою хвилею була для него ся, коли він міг своїм чепилем (ножиком з деревляною колодкою) щонебудь вирізувати. Коли вернув з війська ся його охота до ви різування віджила в ньому ще сильнійше. Зробив він отже токарню і став на ній точити груб ші річи: куделі, раківки до масла і т. и. Не мало він напсував дерева, бо мусів сам з себе всього доходити, сам з себе учитися. Сусіди сміялися і кпили собі з него.

Однак Юрко не зражувався: мимо насмішок і кпин робив своє дальше. Його вироби ста вали щораз кращі і лучші, знав він їм надати таку гарну форму і так їх прикрасити, що люди не могли ними налюбуватися. Вже ніхто з не го не сміявся, але всі признавали, що він майстер у своїй штуці. Його барилочки на воду, куделі, табакерки, скриночки, ракви на масло і сир, фляшки і т. п. найшли великий попит не лише у своїх, але навіть за границею. Парох Яворова побачивши такий небувалий талан гуцула, порадився з громадою і йому повірили направу і відновлення старого церковного вівтаря і прикрашення цілої церкви. Юрко виконав свою роботу правдиво по артистичному і від тепер його слава пішла не лише по околиці, але гень далеко по обох боках славних Карпат.

В кілька літ пізнійше той самий парох через епископа постарався для Скрибляка о місце на всесвітній виставі у Відні на його вироби.

До прикрашування своїх виробів Юрко уживав рога, кости або металів, головно мосяжу. Часто бачимо на його виробах прикраси з крученого або простого дроту. І дійсно треба подивляти вироби цего простого невченого гуцула. Вони вічні. Їх можна бачити в кожнім европейськім музею.

Творець сих чудових виробів жив дуже по бідному. Працював над ними збільша ночами, бо днями займався господарством, так як вироби не давали йому стільки доходу, щоби з того жити. За його вироби, що продавалися за границею за великі гроші, йому платили місцеві жиди так мало, що колиб Юрко був мусів платити за дерево, то не булоб чим. Так як завсігди з нашого народу, так і з творів Юрка Скрибляка загарбували всі зиски жидівські купці. Було їх трох і всі поробили на Юрковім талані величезні маєтки. Оден косівський жид, котрий забирав його вироби і платив йому за правдиво артистичні праці по пару шісток, передавав їх жидови коломийському. Той хитрун хвалився, що він український патріот і він за Скрибляко ві вироби купив дві камениці. Третий жид віденський розсилав сі вироби по всіх европейських центрах, продаючи їх за великі гроші.

В Скрибляка вчилося різьбарства багато гуцульських хлопців, котрі і тепер виробляють ріжні гарні гуцульські вироби: топірці, касетки, і т. п. Оден з його учнів має австрійську і німецьку диплому професора різьбарських виробів.

Скриблякова внука, дівчина, що не вміє ні читати ні писати, має нині кільканайцять варстатів до виробу коців і протягом 1924 і 25 рр. виробила на них 900 коців. Але доля Скриблякової внуки не лучша від дідуневої, не лучша від долі всіх наших українських вирібників і мистців. Місцевий жид доставляє Скриблякові вовну, а від неї бере готові коци і за оден 1924 рік заробив на її мозольній праці $3,762.00.

«»

ЗАЯЦЬ

Виніс мужик гусака
В місто продавати
А погані жидюки
Давай кепкувати.
Обступили навкруги
Бідного Іванця,
Тай питають як на сміх:
"Що хочеш за зайця"?
Подивився наш мужик
Тільки засміявся;
— "Геть погана жидово!"
Тай далі попхався.
Аж там його жидюки
Знову обступають
І знов його як на злість
За зайця питають.
Плюнув мужик жидові
Куди там попало...
Іде далі, ба й йому
Щось непевне стало.
— "Хоч видиться, що гусак, —
Промовляє тихо, —
А може то й не гусак,
А так яке лихо;
Може дідько, або що..."
Стиха розважає
Аж знов його жидова
За зайця питає....
— "Ізчезай же, сатано!"
Мужик обізвався
І гусаком замахнув,
Та як розмахався,
Та об землю ним гугуп
Посеред дороги!
А сам вуха затулив,
Та з міста у ноги!

С. Руданський

Про Родину Ротшільдів

В попередних трох числах нашого Торговельно Промислового Провідника подали ми коротко образ, як ця родина прийшла до так великого майна, в цьому числі подаємо держави, які визичали в них гроші і на яких ця родина робила свій "бизнес".

Рік	Назва держави	позичена сума
1817	— Прусія	1.500.000 ґульденів
1818	— Прусія	5,000.000 фунтів штерлінґів
1819	— Велика Британія	12,000.000 фунтів штерлінґів
1820	— Австрія (льотерійна позичка)	48,000.000 ґульденів
1820	— Австрія	20,000.000 ґульденів
1821	— Австрія	37,000.000 ґульденів
1821	— Неаполь	16,000.000 дукатів
1821	— Сицилія	4,000.000 дукатів
1822	— Прусія	3,500.000 фунтів штерлінґів
1822	— Росія	3,500.000 фунтів штерлінґів
1822	— Росія	6,500.000 фунтів штерлінґів
1822	— Неаполь	20,000.000 дукатів
1822	— Австрія	2.500.000 фунтів штерлінґів
1823	— Австрія	25.000.000 ґульденів
1823	— Франція	23,000.000 франків
1824	— Бразилія	3,200.000 фунтів штерлінґів
1824	— Неаполь	2,500.000 фунтів штерлінґів
1825	— Велике князівство Гессе	6,500.000 ґульденів
1825	— Бразилія	2,000.000 фунтів штерліґів
1829	— Бразилія	.800.000 фунтів штерлінґів
1829	— Бразилія	25,000.000 ґульденів
1829	— Гессе - Гамбурґ	1,750.000 ґульденів
1829	— Гогенцолєрн Гечінґен	260.000 ґульденів
1830	— Прусія	4,500.000 фунтів штерлінґів
1831	— Бельґія	50,000.000 франків
1831	— Папська держава	16,000.000 франків
1832	— Бельґія	2,000.000 фунтів штерлінґів
1834	— Австрія	25,000.000 ґульденів
1834	— Греція	66,000.000 франків
1834	— Велике князівство Гессе	2,500.000 ґульденів
1835	— Велика Британія	15,000.000 фунтів штерлінґів
1837	— Князівство Нассав	2,000.000 ґульденів
1839	— Австрія	30,000.000 ґульденів
1840	— Князівство Лукка	1,050.000 ґульденів
1840	— Баден	5,000.000 ґульденів
1842	— Австрія	40,000.000 ґульденів
1843	— Князівство Лукка	1,120.000 ґульденів
1845	— Папська держава	2,160.000 франків
1845	— Баден	14,000.000 ґульденів
1847	— Ірляндська голодова позичка	10,000.000 фунтів штерлінґів
1847	— Франція	250,000.000 франків
1847	— Ґановер	3,600.000 талярів
1848	— Баден	2,500.000 ґульденів
1848	— Баварія	22,000.000 ґульденів
1848 до 1851	— Гессе (чотири позички)	6,500.000 ґульденів

Разом родина Ротшільдів визичила від 1817року до 1848 року суму $654,847.200 (або 130, 964.440 фунтів штерлінґів). Будемо старатисяподати дальші позички уділювані ріжним державам в дальших роках по 1848 р. (це рік, коли на Західній Україні Австрія знесла кріпацтво). Тому слідіть за матеріялом в дальших числах нашого журнала.

Перше Українське Економічне Віче у Виннипеґу

Промова адв. Д. Якиміщака

Дивним декому стане, чуючи промови попередних бесідників. Зібралися на наради і радять подібно, як колись радилися наші славні предки Запорожці - Козаки "як на Турка стати, як віру українську від бісурменів захищати". Сьогодні в нас подібні наради, а саме, як захистити наше власне істнування. Нам грозить загибіль. Економічні вороги наші збідолашили нас в Рідному Краю, ми мусіли опустити його і шукати куска хліба у новій, прибраній вітчині. Ці самі вороги прийшли за нами — кудиж нам тепер дітись — нової Канади шукати? Немає її вже! Мусимо здорово застановитися, що нам тепер почати, щоби могли жити, рівнож щоби забезпечити істнування нашим дітям.

В нас була колись своя держава, процвітала рідна торговля, промисл, ми торгували з цілим світом, прийшли політичні і економічні вороги і зруйнували нашу незалежність, загарбали наші землі, наше добро, а нас розігнали по цілому світі з торбами. Вороги починають господарити на наших землях по свойому. Але історія повторяється. Відомо нам, що були колись могутні держави, — провалилися, на їх місце повставали другі. Це саме й з народами. Народ, який привластив собі назву "вибраний" найбільше причинився до нашого так політичного, як і економічного упадку. Але їх сила дійшла вже до кульмінаційної точки — до вершка совершенности. Їм грозить нещастя, упадок — відплата. Вони вигнали нас з нашої Рідної Землі, нашим обовязком є загнати їх до їх рідної землі. Наша Рідна Земля, колись молоком і медом текуча— повернена в руїну. Брати наші міліонами з голоду гинуть. Хтось за се поносить вину. Вони загарбали всьо багацтво світа і не вміють ним розпреділити, бо одні живуть в достатках, вигодах, інші з голоду конають. Тому мусять йти в забуття, хтось інший має їх місце перебрати. Тим "хтось" це ми Українці, бо ми вже в минувшині дали доказ, що вміємо розпреділювати майно так, що всі будуть мати змогу жити. В нас колись в нашій державі не було ні хлопа ні пана, як сказав наш ґеній Т. Шевченко. Всі були рівні, всі жили в повній свободі і волі, доки не прийшли вороги і нам нашої волі не зрабували.

Подібно мається справа з нами тут в новій прибраній вітчині. Прибуваючи тут — ми взялися до мозольної праці. Ми повернули дикі лісні пустарі в урожайну країну. Це тревало около 30 літ. При цім занедбали нашу економічну ділянку, це є нашу рідню торговлю і промисл. Прийшли за нами "вибранці божі" і смокчуть нас, збирають овочі із нашої мозольної праці. Які страшні міліони гроша ми рік річно продукуємо, але користають з цего другі. Кілько то пшениці випродукував минулого року український фармер і лише український, це з натиском потверджую, бо в околицях, де замешкують Анґльо-саксонці — там посуха знищила весь урожай, уряд запомогу шле. А деж гроші діваються, чи ми ними користуємося? Чи маємо належну репрезентацію по урядах — ні! "Вибранці божі" користають нашою кервавицею. Ми всему лише приглядаємося і нарікати вміємо. Колиби ми дійсно користали із того майна, яке продукує український фармер і робітник — ми волю купилиби собі. Ми мали би власну Самостійну Соборну Українську Державу.

Ціллю наших віч, які будемо устроювати у всіх українських галях нашого міста, на передмістах, як рівнож і по провінціях є — збудити наше громадянство із цього віковічного сну, заставити його думати, що ми Українці не є лише призначені на се, як кажуть наші вороги "до виконування найчорнійшої роботи", але ми повинні за всяку ціну відзискати і розбудувати рідну торговлю і промисл, щоби наш гріш кружляв між нами. Бо кожний гріш, відданий в руки нашого економічного ворога, це для нас загибіль. За наш гріш копаємо собі могилу і нашим братам в Старому Краю. Тому станьмо всі разом до спільної праці, рамя в рамя, до відзискання і розбудови торгу і промислу. Коли вже частина нашого селянства осіла на землі, на фармах, то ми в містах не сміємо сидіти із заложеними руками і шукати тої чорної, брудної роботи, ми повинні перші взятися до вивчення якогось фаху і обсадити таку ділянку, яка ще Українцями не обсаджена. Злочином нашим є не зарадити цьому, бо як можемо дальше глядіти на гнет і визиск, як можемо глядіти на цю дівчину українську, яка за мізерних кілька долярів, а часом лише за ложку страви — всі бруди мусить виносити оттого "вибраного народу". Час покласти тому кінець. Хай наша молодь працює в наших українських фабриках, варстатах, та всяких инших наших робітнях. Не всі ми може здаємо собі справу з того, який страшний визиск шаліє в сьогоднішних часах Всього подостатком є в нас, але коли у вас нема гроша—

не маєте змоги набути куска хліба. А поспитай те пересічного нашого робітника, чи робітницю, яка працює, що вона бере за свою мозольну працю. Спитайте нашого фармера, що він поби рає за свої продукти. Почуєте страшні відповідді. А чи так повинно бути?

Працю нашу ми почали видаванням нашого журнала, Торговельно Промислового Провід ника, який розіслано від берега до берега по цілій Канаді, вислано рівнож по кілька чисел до важнійших еміґраційних осередків Української еміґрації так на американському, як і инших континентах. Післали рівнож і на Рідні Землі. Від деяких Братів наших вже дістали відповідь, які радіють із нашого почину, деякі окупанти заборонили нашому журналови вступ в межі їх держави, а це на нашу зелену Буковину, Бесарабію і Мармарощину. Туди журнал наш не має права зайти. Навіть Брати із далекого Сходу, із Манджурії та Шангаю відізвалися. Провідник наш повинні читати всі верстви нашого громадянства від фармера - робітника починаючи, на інтеліґентови кінчаючи. Це не є журнал, як хтось схоче розуміти "для сторників" (склепарів) ні — це журнал для всіх. Тому обовязком кожного Українця, без ріжниці, чим він не занимавбися — є журнал піддержати. Ми не будемо ставати на перешкоді ніяким нашим вже істнуючим орґанізаціям, чи то освітно - культурним, чи релігійним, чи запомоговим, чи навіть клясовим, ми маємо витичений плян нашої праці на будуччину і після нього мемо вести нашу працю. Всіх тих однак наших інституцій просимо о моральне і матеріяльне попертя. Не маємо на меті нікого нищити — посягаємо руку лише за своїм, то що нам, як вільним громадянам повинно належатися, та не бути погноєм у тих, які є негідниками, які повинні у нас служити. Про це повинні подбати. В нашу хату зайшли вороги і нам в ній розпоряджають. Мусимо за всяку ціну їх позбутися і то таким способом, яким вони в хату нашу влізли. Початки в цьому напрямі ми вже незначні зробили. З кожним ро ком ми ростемо на економічному полі не лиш там на наших Рідних Землях, але й тут на еміґрації. Наші економічні піонірі витискають пос тепенно з бизнесу "вибранців", їх місце вони за бирають. Ми маємо вже місцевости в Західній Канаді, де всі бизнеси в наших руках, де "вибранець" забрався, бо громадянство наше свідоме "помогло йому в бизнесі". Це потішаючий прояв. Це саме можна сказати навіть й про Вінніпеґ, де тому 30 літ не було ще наших склепів, робітень і т. п., сьогодні їх начисляється понад 700. Що більше, наші енерґічнійші одиниці примістилися зі своїми бизнесами в найкращій і найбогатшій дільниці міста й там їх провадять. Чистота, совісна і чемна обслуга своїх покупців — дає їм запоруку поліпшити свою долю, де які з них вже мусять творити філії (бренчі) бо не можуть дати ради у свойому одинокому при міщенню. Тому двигнімся з економічного застою. Політика створена для нас, щоби нас розсварити і розєднати, берімся до праці на еконо мічній ниві, яка в нас ще дуже, а дуже занечищена.

Коли дійсно оден нарід має бути Богом вибраний — то ним безперечно є ми Українці. Чи має хто в світі кращу пісню, мову, музику, куль тура наша давна, ноша (вишивки) і т. п. Сліди нашої культури бачиться сьогодні по цілому сві ті, як в Еспанії, Анґлії, ба навіть в Мексику. Це повинно нас заохотити до дальшої праці. Ми є сильний народ, здібний, вміємо добре вивчити свій фах і належну дати обслугу. Ми маємо вже славних наших професіоналістів, людей науки, та всякого рода инших фахівців. На доказ най послужить факт, що один окупантський диґнітар, як захорів — мимо покликання кільканайцяти лікарів специялістів своєї нації — вислав аероплан по нашого українського лікаря на Західних Землях, щоби провірив стан його здоровля. Вже зближається той час, що коли хто буде потребувати щось добре полагодити — буде шукати за українським бизнесменом чи фахівцем. Тому нашим обовязком є бути у свойому фаху перфектному, чесному, совісному і дати кожному задоволяючу обслугу.

Ми не проповідуємо ненависти проти нікого, ті що мали бути зненавиджені — вони вже зненавиджені, ми **хочемо жити** і дати змогу жи ти другим. За життя, за наше істнування треба нам боротися — а цього не повинно бути. Тому життя наше мусимо здобувати методами своїми, не наслідуваними, а се чеснотою, наукою, совісною обслугою і т. п. Кличі наші: Свій до свого по своє, за справами і за крамом. Гріш наш хай кружляє серед нас, свої справи берім в свої руки. Тому до праці — до праці всі! Ставаймо рамя в рамя, хай Українець не виколює ока Українцеві, нам вже за багато є кому наші очі виколювати. До єдности, бо в єдности сила, розєднаним — могила.

———«»———

Ми в краю пекло завели.
А вже другого благаєм.
З братами тихо живемо
Лани братами оремо,
І їх сльозами поливаєм.

Т. Шевченко.

Не перебирають в средствах

Племя Авраама, вважаючи, що воно має одинокий монополь на торговлю в світі, дуже боїться якогонебудь торговельного чи промислового руху між иншими народами, а головно між таким народом як наш український, на котрім воно жирувало цілими століттями і з якого до нині збирає міліярдові капітали.

Щоби знищити, прибити або бодай ослабити зараз в починах якінебудь прояви праці на економічній ділянці других народів, "вибрані" звичайно не перебирають в средствах. Як не помагає висьміяти, застрашити, збойкотувати або сконкурувати впертих противників, удаються вони до ріжних хитрощів, а то й до законів.

Здибалися ми дуже часто з тими їхніми методами не лише у Старім Краю, але й тут за морем і колиб були списували бодай кожний відомий їхній маневр, то таких случаїв можнаб нині числити на тисячі. Найновіщий мав отсе місце недавно, жертвою якого опинилася знана українська фабрика плетених виробів, що носила назву "Fort Garry Knitting Co."

Як відомо Українцям Канади вже то з часописних оголошень, вжето з наших солідних товарів, що ми отворили вже давнійще "Fort Garry Knitting Co", однак назви нашої фірми не зареґістрували в уряді, відкладаючи сю формальність на догіднішу пору. Тимчасом "мойше-лейби" занюхали інтерес, довідалися, що фірма не зареґістрована, а увірені, що лише вони одинокі мають монополь над душею і тілом українського народа, побігли чимскорше і зареґістрували свою фірму як "Fort Garry Knitting Co.", та давай перестерігати нас, що ми не маємо права уживати цеї назви.

Ввиду цего ми були примушені змінити назву нашої фірми на "Union Knitting Co", котру то назву зареґістровано і під котрою від тепер на дальше будемо виробляти гарні плетені роботи як: всякого рода сведри, панчохи, рукавиці, цілі жіночі плетені костюми, однострої для спортових дружин і прочі річи, які входять в обсяг плетених фабрикатів.

Повідомляємо проте пов. українське громадянство, що одинока українська фабрика плетених робіт у Виннипеґу носить від тепер назву "The Union Knitting Co." і поручаючи наші вироби п. покупцям

остаємось з пошаною

Й. Москалик, управитель фабрики

Пресовий Фонд Т. П. Провідника

На запропонований п. Скрипником "Пресовий Фонд Т. П. Провідника", про що була мова в послідним числі, поспішили зі своїми добровільними жертвами на ціль видавництва слідуючі:

Н. Галас, склеп залізних товарів	$1.00
С. Чокан (зложив вдруге) склеп споживчих товарів	1.00
Я. Н. Крет, друкар	1.00
І. Федорук, гуртівник	1.00
Ю. Раліян, посередник	2.00
С. Андрусяк, залізний склеп	1.00
І. Полак, склеп спож. товарів	1.00
Д. Якиміщак, адвокат	1.00
З числа 14-го	29.00
Разом	38.00

Видавництво Т. П. Провідника складає отсим всім жертводавцям щиру подяку.

Ми згадували вже кількома наворотами, що Торговельно - Промисловий Провідник видають люде доброї волі не для своєї якоїнебудь особистої користи або амбіції, але єдино в тій цили, щоб дати почин до серіозної праці над двигненням економічного стану усього українського народа. І хто уважно перечитав усі числа, чи хочби одно, той ясно бачить, що "Провідник" служить і буде служити усьому українському народови і то у найважнійшій ділянці, якою є наше спільне народне господарство.

Це є одинокий того рода журнал між Українцями, журнал великої ваги для всьої нашої суспільности і тому суспільність українська по сім боці моря повинна дати йому належну моральну і фінансову підтримку.

Такого журналу, як "Торговельно - Промисловий Провідник" ніхто не поможе нам видавати, бо ніхто не хоче бачити Українців економічно сильними і незалежними. А що його видавання потягає за собою великий видаток, тому обовязком самої нашої суспільности його піддержати. І от находиться щораз більше людей, котрі дають не лише свою передплату, але й добровільні жертви на "Пресовий Фонд".

Перед "Торговельно - Промисловим Провідником" високі всенародні цили; видавництво вірить, що свідомі Українці їх розуміють і стануть йому до помочи так, як висше та попередно згадані громадяне. Ану хто буде слідуючий.?

«»

Єсли люде сказалиб то, що вони думають, — не говорилиб тілько.

ЧУПРИНА

Питалися козака:
"Що то за причина,
Що в вас гола голова,
А зверху чуприна?"
— А причина то така:
Як на війні згину —
Мене ангел понесе
В небо за чуприну.
Питаються мужика:
"Що то за причина,
Що в вас гола голова,
А зверху чуприна?"
— А причина то така:
Нас біда обсіла —
Голимося до крівлі,
Щоб кузка не іла!

С. Руданський

«»

НЕ ВАРТА ВОСКРЕСИТИ

Прибігла жидівка до рабіна - чудотворця, що син її вмирає. Рабін пішов до дому жидівки, але нім там дійшов, син уже помер. Жидівка дуже просила рабіна, щоб сина воскресив. Рабін робив ріжні чародійні фокуси й церемонії, а потім закликав:

"Хаїме, — встань!"

Та Хаїм не рушався.

"Хаїме, мати тобі розказує — встань!" — — кликав рабін.

Хаїм не вставав.

"Хаїме, тато тобі розказує — встань!" — сказав у третє рабін.

Та і це не помогло.

"Хаїме, — рабін тобі розказує — встань!" — закричав рабін енерґічно.

Та Хаїм і тепер не послухав.

Тоді рабін обернувся до присутних і сказав: "Такого хлопця, що ні тата, ні мами, ні рабіна не хоче послухати, не варта воскресити".

«»

ЖИДІВСЬКА ДИТИНА

Сидить мале жиденя,
Головков махає,
А жидівка молода
Тілько розважає:
"Що то діти в мужиків,
То й погані очи!
Все руками хап та хап!
Так красти і хоче!...
А у нас собі сидить
Головков махає —
Воно думає собі,
Як прожити має".

С. Руданський

ЗАПЛАТИВ

Оден жидок мав дуже неспокійного хлопця Гершка, котрий робив всякі псоти й пакости. Отець не хотів перед людьми карати сина, щоб не вибити з нього сорому, й тому карав його звичайно в вечер, коли ніхто не бачив. Коло сина мав жид учителя-інструктора. Одного дня попросив хлопець свого учителя, котрий не знав ще за нічні кари Гершка, щоби поміналися постелями і дав йому за це корону. Того самого дня Гершко знов провинився; в ночи прийшов отець з палицею в руках, та зачав гатити по постелі сина, думаючи, що там спить Гершко. Учитель прокинувся і зачав страшно кричати. Старий жид зараз порозумів по голосі, що тут сталась якась помилка і перестав бити учителя. На це малий Гершко з другої постелі відозвався: "Шлуґ, тати, шлуґ, ес костет майн ґелд". (Бий, тату, бий далі, я за це заплатив).

«»

Пяний (вдарився до уличної лямпи):

— Перепрашаю пана!

(вдарився до уличного гайдранта)

— Ах перепрашаю тебе малий!

(вдарився до телефонічного стовпа)

— Ні, вже лучше сяду тут, нехай люде трохи переглотяться.

Муж купив жінці футро зі скунка.

— Дивно мені, каже жінка, як може дати таке гарне футро така брудна, смердяча бестія?

— Так то мені дякуєш? — крикнув муж, — тай бабу в зуби.

Трох жидів засудили на смерть за комуністичну пропаґанду. Двох уже повісили, і кат приготовляється, щоби затягнути зашморг третьому. Нараз приходить вістка:

— Помилувані. Стримайте засуд!

Кат каже до останньої жертви:

— Іди геть. Ти помилуваний.

Але жид не рухається.

— Чого-ж іще ждеш? Кажу тобі — вільний.

Жид дипльоматично оглядається.

— Ну, чого-ж тобі треба?

— Скажіть мені: що ви зробите з убранням цих повішених?

В "БІЧУ"

— Ви тут мешкаєте самі і не боїтеся злодіїв? Навіть собаки не тримаєте?

— Та нащо? Як чуємо що підозрілого, то гавкаємо самі.

ДЕЩО ЗІ СТАТИСТИКИ

Хліборобська площа Великої України становить 31 міліонів десятин землі.

***

На теренах Херсонщини, в степах бувшого Запоріжжа, колишнього постраху жидів, московський уряд віддав під "жидівську республику" два міліони десятин чорнозему, виселивши звідтам на Сибір 482,150 душ українських селян.

***

На поміч сій "жидівській республиці з головним містом Калініндорфом дав чікаґовський жид мульті - міліонер 5 міліонів долярів.

«»

УБОЖЕСТВО — НЕВОЛЯ

Як не маєш грошей — в твоїй хаті сумно. Замісць сміху — похмурі лиця, зморщені чола, одіж витерта; люде всі "заняті", не мають часу з тобою говорити.

***

Убожество — то неволя; кождий тобою помітує, кпить собі з тебе й уживає до найнизших послуг. Таким є воно для чоловіка, для родини, таким для цілого народа.

Як хто хоче панувати над народом, то в першу чергу старається втрутити його в убожество, в нужду.

***

Український нарід тому лише до нині в політичній і економічній неволи — що бідний. Як збогатиться — буде вільний.

«»

Хвальки

Перший: Мій тато грає на пяні ногами.
Другий: А мій грає на скрипці вусами.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

дуже гарний і інтересний журнал

Торговля і Промисл

Орґан Союза Укр. Купців і Промисловців.

Виходить що другий тиждень

Річна передплата 6 золотих

Адреса: —
"TORHOWLIA I PROMYSL"
Rynok 10/11, Lwow, Poland, Europe

НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО

Виконує всяку нотаріяльну роботу у всіх старокраєвих справах, метрики, горожанство, продаж домів, землі, пересилка грошей до і з краю, шифкарти, пашпорти, перміти. Інформуйтеся у всіх справах, які лише маєте до полагоджЕння. Залучіть значки на відповідь.

D. GERYCH, Notary Public
416 Main St., 407 McIntyre Blk., Winnipeg

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

Чому вам не мати свого убрання чу плаща (оверковта) зробленого на спеціяльне замовлення, щоби мода і матеріял відповідала вашому бажанню.
Чистимо, направляємо і прасуємо.
Рівнож принимаємо замовлення з провінції.

F. FEDUN, Merchant Tailor
591 Selkirk Ave. Phone 57 716 Winnipeg

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА СОДОВОЇ ВОДИ
ZERO BOTTLING WORKS

Вирібники содової води ріжного запаху, драй джінджер ейл і яблочників (сайдерс).

Стефан Драбик, управитель.
Телєфон 53 999
90 Lorne Ave. — Winnipeg, Man.

Custom Build Upholstering Co. Ltd.

Українська спілка. Виробляємо всякого рода **канапи і фотелі** (Chesterfield Suites) найновійшої моди по дуже приступних цінах. За роботу і обслугу ручимо.

Н. Кравчук, управитель
372 Selkirk Ave. Phone 55 608 Winnipeg

Zap Fur Shop

623 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

Робимо кожухи (фирковти) на замовлення.
Безпечний від огню переховок
Купуємо скіри з лисів, мінків, щурів і пр.
П. Заплацінський, власт.

Телефон **52 400**
Помешкання **802 College Ave.**

MAGNUS SERVICE
Cor. Magnus & Arlington

Роботу робимо як найліпше. Ціни умірковані. Маємо довші роки практики на ріжних автах, в чім ґарантуємо.

Заїздіть при збігу вул. Арлінґтон і Маґнус і тим підтримаєте своє підприємство.

Phone 57 610 **І. Сліпченко,** власт.

УКРАЇНСЬКІ ТОРГОВЦІ! ВАШИМ ОБОВЯЗКОМ ПОПИРАТИ СВОЇ ГУРТІВНІ!

STANDARD WHOLESALE
Confectionery & Smallwares
бискети, конфекти, паперові торби, шнурки, папір до опаковання, дрібні вироби, паперові, елєктричні лямпи і шкільні прибори
Стефан Пікуш, властитель
260 Dufferin Ave. Ph. 55 818 Winnipeg

WINNIPEG WHOLESALE GROCERY & CONFECTIONERY LTD.
Принимаємо замовлення з провінції після цін, які мають другі Гуртівні. Висилайте своє замовлення після других катальоґів. Катальоґів не висилаємо.
903 Main Street — Winnipeg, Man.
Phone 51 926
М. Манчуленко, управитель

STELLA VEGETABLE MARKET
Огородники і Гуртові Купці Ярини.
— також **мука і паша** —
Услуга і якість ґарантовані. Більші замовлення скоро доставляємо до домів.
Провадять **П. Брода і І. Ґ. Брода (B.Sc.)**
231 Stella Ave. — Phone 55 662

IDEAL PRODUCE CO.
Купуємо Кури, Яйця і Масло
Платимо за продукти так, як і другі фірми. Продаємо до склепів по гуртових цінах.
Федорук і Сини, властителі.
846 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.
Phone 55 427

УКРАЇНСЬКА МАСАРНЯ
виробляє дуже смачні і чисті масарські вироби. Скора достава.
Попирайте свій промисл.
THE CANADA SAUSAGE CO. LTD.
897 Main St., Winnipeg, Phone 56 082

УКРАЇНСЬКІ ПОКУПЦІ! ВАШИМ ОБОВЯЗКОМ ПОПИРАТИ ЛИШЕ СВОЇХ ТОРГОВЦІВ І ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ

УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА ФІРМА
Ми дістали з Анґлії, Ірляндії і Скотляндії нові весняні і літні матерії на мужеські і жіночі убрання. Хто замовить, то певно не пожалує. Гарні моделі, прасовання і першорядна робота. Ціни **$22.50** і висше
П. Зеліско, властитель.
214 Grain Exchange Bldg. Winnipeg, Man.

PAUL'S TIRE & BATTERY SERVICE
833 Main Street Winnipeg, Man.
Телєфон 53 238
Маємо на складі найлучшої якости
НОВІ ТАЄРІ І БАТЕРІЇ.
Просимо український загал о попертя.
П. Коновальчук, властитель.

BEACON RADIO SERVICE
Редія і Елєктричні направки
Части до Проводів — Части до редія елєктричні направки
Візвання до услуги **$1.00.** — Заложення ерiял **$3.00** і висше. Наладовання батерії **.50**
548 Main Street — Winnipeg, Man.
Телєфон 80 866 Н. Федик, управитель.

УКРАЇНСЬКА ДРУКАРНЯ
За скорою і досконалою друкарською роботою пишіть до:
SERVICE PRINTERS
357 NOTRE DAME AVE.
Phone 80 897 — Winnipeg, Man.

MANITOBA FURNITURE
Купуємо, продаємо і вимінюємо
НОВІ І УЖИВАНІ МЕБЛІ
Редія, Пяна, Честерфілдс,
Кухні Емпайр, Цирати і Килими.
А. Мирлович, властитель
610 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.
Філія: залізний склеп: **542 Selkirk Ave.**

Близький свояк

Чи Василь ваш своях?

— Навіть близький. Він є третим мужем другої жінки мого першого мужа.

D. YAKIMISCHAK

АДВОКАТ, ПОВНОВЛАСНИК І НОТАР
407 McINTYRE BLOCK
Winnipeg, Manitoba
416 Main Street
Phone 93 021

Адвокат-Нотар С. САВУЛА

Полагоджує всякі судові справи. Звертаю спеціяльну увагу на справи кримінальні і розводові.
306 Confederation Life Building, Winnipeg, Man.
Office Phone 92 917 Res. Phone 55 280

LAMONT, LAYTON and SWYSTUN
АДВОКАТИ, ПОВНОВЛАСНИКИ, НОТАРІ.
Перепроваджуємо справи карні і цивільні, розводові, спадкові, інкорпораційні та старокраєві.
Пишіть по українськи на адресу:
607—608 McArthur Bldg. Winnipeg, Man.
Телефон 97 754
Res. 837 College Ave. Phone 56 097

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА ПЛЕТЕНИХ ВИРОБІВ
Робота солідна, ціни умірковані.
Українські торговці підпирайте свій промисл
Йосиф Москалик, управитель.
UNION KNITTING COMPANY
153 McGregor St. Winnipeg, Man.

ZIG - ZAG

ЦИГАРЕТОВІ ПАПІРЦІ

5c 5c

Зручна кишенкова книжечка
Найлучші в світі—а не коштують дорозше.

Dr. L. W. REZNOWSKI
ЛІКАР І ОПЕРАТОР
652½ Main St., Winnipeg, Man.
Office Phone 27 757
Residence Phone 53 953

N. HALAS HARDWARE
ЗАГАЛЬНИЙ ЗЕЛІЗНИЙ СКЛЕП
Кухні, редія, фарба і прочі зелізні товари.
Просимо Український загал і українських бизнесовців о попертя.
581 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ЗА АСЕКУРАЦІЄЮ
від крадіжи, рабунку чи нападу
вдавайтеся до
KOMAN AGENCY
501 Paris Bldg. Winnipeg, Man.
Ми асекуруємо рівнож від вогню, бурі, автомобілі, вікна і т. д.

ARLINGTON GARAGE
Петро Корчин, властитель
Особиста услуга і вдоволення ґарантовані.
Продаємо продукти Prairie Cities Oil Co.
Продавці Файєрстон таєрів
Greasing, Washing, Simonizing, Towing, Overhauling, Welding.
Cor. Arlington & Burrows Phone 57 959

В СПРАВІ АСЕКУРАЦІЇ
від огню, крадіжи, автомобілів удавайтеся до ґенеральної аґенції
WINNIPEG INSURANCE AGENCY LTD.
де є Т. Солтис співвластителем.
Office 202 Kensington Bldg.
адреса дому 625 Church Ave.
Phone 52 665 or 24 023

NUGGET HOTEL
711 Main Street — Winnipeg, Man.
Першорядні кімнати по умірковaних цінах
Горяча і зимна вода.
Пів бльока на полудне від Сіпіярської стації
Телефон 91 085
Ю. Маріян і Т. Федоряк, властителі.

ПРОСИМО НАДСИЛАТИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ НА ТОРГОВЕЛЬНО - ПРОМИСЛОВИЙ "ПРОВІДНИК"